

GEMEENTE

**WEST
BETUWE**

SAMEN VERDER BOUWEN

COALITIEAKKOORD 2020 - 2022

SAMEN VERDER BOUWEN

COALITIEAKKOORD 2020 - 2022

SAMEN VERDER BOUWEN AAN WEST BETUWE

FOTO: PETER VAN MEURS

De partijen Dorpsbelangen, SGP, ChristenUnie, VVD en Partij van de Arbeid vormen de nieuwe coalitie voor de resterende bestuursperiode. Zij bouwen samen verder aan de nog jonge gemeente West Betuwe.

In een nieuwe gemeente is veel aandacht nodig voor het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen bestuurscultuur. In het begin van de bestuursperiode lag de focus op het samenvoegen van drie gemeenten tot één gemeente. Nu is het tijd om aan de onderlinge verhoudingen te werken. En om in elkaar te investeren.

Cultuurverandering

We willen een merkbare cultuurverandering op gang brengen met de organisatie en het bestuur. Die verandering heeft betrekking op de onderlinge verhoudingen. Het gaat ook over de contacten met onze inwoners, ondernemers en organisatie. We vinden het belangrijk ze tijdig te informeren over onze plannen. En om ze bij deze plannen te betrekken. Ook een snelle en juiste dienstverlening staat voorop. De gemeente

West Betuwe kan nog verder groeien in haar rol. We bouwen verder aan een gemeente waar de samenleving trots op is en vertrouwen in heeft.

We brengen voor de komende periode focus aan: belangrijke zaken versnellen we.

Het coalitieakkoord 2019-2022 ‘Samen bouwen’ is na anderhalf jaar nog steeds actueel. Het vormt een goede basis om in de resterende bestuursperiode op voort te bouwen. Wel brengen we hier voor de komende periode een focus in aan. Belangrijke zaken versnellen we op de korte termijn. Of zetten we in gang voor de langere termijn. We benoemen de onderwerpen waar onze aandacht in de rest van de bestuursperiode vooral naar uitgaat.

Bouwen versnellen

Het versnellen van woningbouw vraagt om innovatief denken en het loslaten van knellende kaders. Dit doen we door vernieuwende bouwplannen te presenteren aan de provincie. Daar biedt de provinciale omgevingsvisie ruimte voor. De woningbouw versnellen krijgt prioriteit doordat we het als bestuurlijk project beschouwen.

Focuspunten voor de komende periode:

- Bouwen op basis van de woningbehoefte binnen de kernen mogelijk maken. Door potentiële bouwlocaties en herbestemmingen in kaart te brengen en zo mogelijk te ontwikkelen.
- Intensiveren lobby naar de provincie om woningbouw op basis van de bestaande behoefte te realiseren.
- Aandacht voor passende woningen voor vitale ouderen en betaalbare woningbouw.
- Inventariseren van afgewezen principeverzoeken. Om de knelpunten in beeld te brengen en het geldende beleidskader hierop te herijken. Zo zijn meer nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

Aandacht voor kernen, inwoners en ondernemers

Alle 26 kernen in West Betuwe hebben eigen karakteristieke kenmerken. Dit maakt iedere kern uniek. We zien dit in de diversiteit van cultuur, landschap, bedrijvigheid, religie, verenigingsleven, toerisme, maatschappelijke en politieke

betrokkenheid. Die verscheidenheid vinden wij waardevol en willen we houden. Daarom willen wij de individuele kernen versterken. Door de sociale cohesie en netwerken in een kern te vergroten.

Verbinden fysiek en sociaal

We verbinden het fysieke en sociale domein van de gemeente om de leefbaarheid in stand te houden. Door bijvoorbeeld verschillende vormen van subsidies te herijken en te verbinden met elkaar. Er komt een nieuw toetsingskader voor aanvragen voor subsidies en het leefbaarheidsbudget. Zo ontstaat ruimte voor innovatie. Dit kader daagt ook het eigen initiatief van inwoners uit.

We willen maatregelen en mogelijkheden beter op elkaar afstemmen voor een groter effect.

We kijken naar de effectiviteit van aanvragen en zoeken naar het multipliereffect. Dit betekent dat we met het toekennen van een subsidie zo veel mogelijk willen bereiken. Waar mogelijk combineren we aanvragen. Zo willen we de maatregelen en mogelijkheden beter op elkaar afstemmen voor een groter effect (1+1=3). De centrale ligging en landelijke ontwikkelingen bieden op dit gebied kansen. We nemen deze kansen, maar ook de bedreigingen, hierin mee.

Om dit te realiseren, zijn de ideeën van onze inwoners, ondernemers en organisaties hard nodig. Daarom willen we de communicatie en participatie met hen intensiveren. In deze bestuursperiode willen we ook komen tot gedragen kernagenda's. We doen hiervoor inspiratie op bij andere gemeenten.

Focuspunten voor de komende periode:

- Mogelijk maken van maatwerk en creativiteit bij leefbaarheidsbudgetten.
- Ontwikkelen kernagenda's voor alle kernen.
- Oplossen fietsknelpunten en stimuleren veilige schoolroutes.
- Tegengaan sluiproutes.

Economie een impuls geven

Er is voldoende ruimte voor nieuwe en bestaande bedrijven om zich in West Betuwe te vestigen. De aankomende jaren richten we ons op het aantrekken van innovatieve bedrijven. Door nieuw leven te blazen in bestaande industrieterreinen, ontstaat een extra mogelijkheid om ruimte aan deze bedrijven te bieden. Samen met opleidingsinstituten verkennen we ook de mogelijkheden om het aantal leerwerkplaatsen te vergroten.

Focuspunt voor de komende periode:

- Acquisitie om innovatieve bedrijven aan te trekken om daardoor de GREX-industrieterreinen versneld af te sluiten.

Monumenten, cultuurhistorische en landschappelijke waarden versterken

Het behoud van monumenten in West Betuwe is een gemeenschappelijk belang. Zij zijn drager van onze lokale identiteit en cultuur. Waar mogelijk maken we onze monumenten toegankelijk voor publiek en nemen ze op in onze toeristische promotie. Dit is gunstig voor de lokale economie, waardoor monumenten ook een economische drager worden. We gaan met de eigenaren van monumenten in gesprek over mogelijkheden om deze verantwoord te verduurzamen.

Voor de Omgevingswet maken we een gemeentelijk beleidskader. In de afwegingen nemen we het behoud van cultuurhistorische en landschappelijke waarden mee. Om hier inspiratie voor op te doen, krijgt de gemeenteraad door deskundigen op dit gebied uitleg.

Duurzaamheid vernieuwend doorzetten

Er ligt een grote opgave om tot een duurzaam West Betuwe te komen. Dit vraagt om een fundamentele verandering in denken en handelen. Het biedt tegelijkertijd ook kansen voor economische ontwikkeling. Het verduurzamen van de gemeente gaat om grote maatschappelijke, economische én ruimtelijke veranderingen. We vragen inzet van iedere inwoner, ondernemer en verschillende betrokken organisaties en instellingen. Daar hebben we draagvlak voor nodig.

Dit betekent dat we onze huidige ondersteunende en faciliterende rol voortzetten en investeren in communicatie en participatie. Ook starten we op kansrijke plekken zelf of in regionaal verband met initiatieven. We zien dat duurzaamheid, de energietransitie en de circulaire economie niet alleen noodzakelijk zijn voor onze samenleving. Ze bieden ook goede kansen voor ondernemend West Betuwe.

We maken inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers deelgenoot van de voordelen van het opwekken en het gebruik van alternatieve energievormen binnen de gemeentelijke kaders. We stimuleren dat de opbrengsten uit duurzame energieopwekking terugvloeien naar inwoners, verenigingen en ondernemers.

Wind en zon zijn nu de belangrijkste beschikbare energiebronnen in onze gemeente. Zonnepanelen en windturbines zijn inmiddels herkenbare en meetbare

energie-opwekkers. Het opwekken van zonne-energie heeft de voorkeur. Dit komt vooral voor op gebouwen en op of langs vervoersinfrastructuur.

We moeten ook nadenken over andere innovatieve technieken en vormen van duurzame energieopwekking. Het gebruik van biomassa en biovergisting is hierbij uitgesloten. Ook op dit gebied willen we samen met inwoners en ondernemers vernieuwende ideeën en plannen ontwikkelen. Tegelijkertijd zetten we ons in om huizen en gebouwen te isoleren en om CO₂-uitstoot en energieverlies te verminderen.

We willen een lokale klimaatagenda opstellen.

We zijn ons ervan bewust dat energieneutraliteit in 2030 een ambitieus doel is. We willen eerst draagvlak en

enthousiasme bij onze inwoners en ondernemers creëren. Dit doen we door samen aan de slag te gaan. Daarom vinden we een latere datum acceptabel. Zolang we in 2050 als gemeente energieneutraal zijn en aansluiten bij de doelstellingen van het Gelders Energie Akkoord. Naast de inzet op de Regionale Energiestrategie (RES) willen we een lokale klimaatagenda opstellen. Daarin staan concrete doelen voor de korte termijn.

Focuspunten voor de komende periode:

- Stimuleren van zonnepanelen op daken (bij voorkeur geen zonneparken op landbouwgrond).
- Stimuleren van energiebesparing.
- Vaststellen beleidskader zonne-energie en realiseren quick wins (inzet van zonne-energie langs snelweg).
- Uitwerken alternatieven voor zon- en windenergie op haalbaarheid. En in cijfers uitdrukken wat de bijdrage hiervan aan de totale (RES- en lokale) doelstelling is.

Minimabeleid behouden

De inkomensgrens bij het minimabeleid blijft 120%. Wel willen we dat er meer mogelijkheden komen voor maatwerk en flexibiliteit in grensgevallen. We willen meer aandacht voor inwoners die al langere tijd van het sociale vangnet gebruikmaken (of in die situatie dreigen te belanden). In overleg met betrokken partijen kijken we wat mogelijk is aan activering en persoonlijke ontwikkeling.

Huisvesten seizoenarbeiders

In onze lokale economie is het nodig om tijdelijke seizoenarbeiders te huisvesten. Met name in de fruitsector zijn in het oogstseizoen veel extra handen nodig. We willen de ondernemers die deze arbeiders nodig hebben de kans geven om hierin hun verantwoordelijkheid te nemen. Zij moeten

kunnen zorgen voor een passende tijdelijke huisvesting bij het eigen bedrijf wat binnen het landschap past.

De gemeente zorgt voor een helder toetsingskader. Dit geeft inzicht in de voorwaarden waaraan de ondernemer moet voldoen om een omgevingsvergunning te krijgen. Zo voorkomen we verrommeling van het landschap. De woon- en leefomstandigheden van de seizoenarbeiders zijn uiteraard veilig en hygiënisch en voldoen aan de geldende (corona)protocollen.

Focuspunt voor de komende periode:

- Regels opstellen voor tijdelijke en permanente huisvesting seizoenarbeiders.

Parkeerbeleid onderzoeken

We doen onderzoek naar nieuwe vormen van parkeren. Het doel van dit onderzoek is onder andere het economisch versterken van de kern Geldermalsen. We betrekken de inwoners, ondernemersvereniging(en) en ondernemers bij dit onderzoek.

Verbouwen gemeentehuis

Door de coronacrisis zijn nieuwe inzichten op het gebied van (deeltijd) thuiswerken ontstaan. We zitten volop in de ontwikkeling van andere manieren van werken en vergaderen; meer thuis en meer digitaal. Ook denken we na over de dienstverlening van de gemeente in de ‘anderhalve meter samenleving’. Ook spelen zaken als nieuwe technische eisen voor luchtverversing, looprichtingen in het gemeentehuis, werktijden buiten kantooruren en mobiliteit.

De coronacrisis laat zien dat een andere manier van werken mogelijk en noodzakelijk is. In de verbouwplannen voor het gemeentehuis in Geldermalsen moeten we rekening houden met de nieuwe ervaringen en maatregelen. Het is daarom van belang dat we deze plannen zorgvuldig controleren op toekomstige houdbaarheid.

Onze grootste bestuurlijke uitdaging in dit proces is om geen ondoordachte besluiten te nemen. We willen recht doen aan de nieuwe ervaringen en inzichten. Dit doen we door deze mee te nemen in het bestuurlijke besluitvormingsproces.

PROGRAMMA 1 BESTUUR EN ONDERSTEUNING

OPEN, TRANSPARANT EN DAADKRACHTIG BESTUREN

De coalitie kiest voor transparant en daadkrachtig besturen. Dat betekent geenszins dat vanuit het gemeentehuis wordt bepaald wat er moet gaan gebeuren. Integendeel. Wij hechten aan ruimte voor eigen initiatief, participatie en inspraak vanuit de samenleving. Met het gebiedsgericht werken gaan we de verbinding leggen en ruimte bieden voor lokale initiatieven. Onze rol verschuift hierbij steeds meer van bedenker en uitvoerder naar ondersteuner en facilitator. Het succes hierbij hangt voor een groot deel af van wederzijds vertrouwen. Om dat te bereiken moet een gemeentebestuur doen wat ze zegt en zeggen wat ze doet.

Het is belangrijk de bedrijfsvoeringsprocessen regelmatig te toetsen op effectiviteit en efficiency richting de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Uitgangspunt is een lerende en flexibele organisatie waarbinnen het bestuur aanpassingen kan doen waar en wanneer nodig. Maar het goed behartigen van de belangen van onze inwoners, ondernemers en verenigingen vraagt om meer dan een efficiënte bedrijfsvoering. Hiervoor is ook een goede samenwerking nodig binnen regionale samenwerkingsverbanden als Regio Rivierenland en bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe en met onze buurgemeenten en de provincie.

Wat willen we bereiken?

- West Betuwe informeert haar inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen proactief en maakt hierbij gebruik van een breed aanbod van eigentijdse communicatiemiddelen.
- Gebiedsmakelaars zorgen voor de verbinding met de kernen en het bieden van ruimte voor initiatieven. De vijf werkgebieden binnen West Betuwe krijgen vanuit het college elk een herkenbaar en goed bereikbaar bestuurlijk aanspreekpunt.
- We stellen een uitvoeringsagenda op voor de samenleving, waarvoor we het herindelingsadvies, het bidbook en het overdrachtsdossier als uitgangspunt nemen. Daarbij is aandacht voor rubricering, prioritering en inzichtelijk maken van financiën.
- We doen een QuickScan naar belemmerende regelgeving en procedures in onze gemeente en schrappen die waar mogelijk.
- De gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur denken en handelen nu al in de geest van de komende Omgevingswet (2021).
- We monitoren structureel onze dienstverlening 'Dichtbij en Op Maat' door middel van klanttevredenheidsonderzoeken en streven daarbij naar een 7,5 aan het einde van de regeerperiode 2019 - 2022.
- We waarderen de kennis en kunde in de organisatie en beperken de externe inhuur zoveel mogelijk tot specifieke expertise.
- In de samenwerking met verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen) kijken we kritisch naar het nut en de noodzaak ervan. Daarbij wordt gekeken naar de meerwaarde voor de inwoners en de financiële, personele en juridische gevolgen bij zelf doen in relatie tot samenwerking met andere partijen.

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

VEILIGHEID MAAK JE SAMEN

Veiligheid is belangrijk voor onze gemeente. Iedereen moet zich veilig voelen in West Betuwe. Dit is niet een taak van de gemeente en veiligheidspartners alleen, maar ook inwoners en ondernemers hebben hierin een verantwoordelijkheid. Samen zijn we gastvrij en geven we elkaar de ruimte om te leven binnen de algemene fatsoensnormen. Voor het waarborgen van een veilige woon- en werkomgeving zijn

regels soms onmisbaar en noodzakelijk. Daarbij hoort handhaving om te voorkomen dat het gevoel van veiligheid niet geschaad wordt door incidenten als woning- en auto-inbraken of overlast. Waar mogelijk voorkomen we handhaving door het nemen van preventieve maatregelen en door ons goed voor te bereiden op mogelijke calamiteiten en incidenten. Een goede samenwerking met de hulpdiensten is daarbij van groot belang. In de harmonisatie van de APV komen alle aspecten van regelgeving, preventie en handhaving aan de orde.

Wat willen we bereiken?

- De capaciteit, middelen, (flexibele) inzetbaarheid en kwaliteit van de hulpdiensten in West Betuwe blijft op niveau en we zetten in op uitbreiding van wijkagenten en waar nodig BOA's.
- Er komt een inloopsprekuraanpak voor deze wijkagenten en BOA's in de kernen.
- We stimuleren buurtpreventieprogramma's zoals AED-apparaten en Appgroepen.
- We plaatsen tijdelijk cameratoezicht bij terugkerende overlast en vandalisme.
- Er komt een integrale aanpak ter

opvang van de beheersing van de veiligheidsrisico's bij spoor, weg en water.

- We doen onderzoek naar de mogelijkheden vuurwerkoverlast rond de jaarwisseling te beperken via mogelijke uitbreiding van vuurwerkvrije zones, voorlichting en handhaving.
- We werken samen met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en het Intergemeentelijk Projectbureau (IGP) verder aan een gewenst basisniveau van ondermijningsbewustzijn en -weerbaarheid.

PROGRAMMA 3 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

BEREIKBAAR, VEILIG EN DUURZAAM

West Betuwe is door goede fietsverbindingen, openbaar vervoer en de A2/A15 goed bereikbaar. Dit willen we graag zo houden. Optimale bereikbaarheid is goed voor hen die hier al wonen en werken en voor hen die zich in West Betuwe willen vestigen. We zorgen voor een goede en veilige infrastructuur zodat inwoners economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven optimaal kunnen functioneren. Het sluipverkeer rond de rijkswegen door onze kernen willen we aanpakken in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap, provincie en Rijksoverheid.

Hoe we om willen gaan met verkeer en vervoer speelt ook een belangrijke rol bij het behalen van onze klimaatambities. Daarom stimuleren we nieuwe, schonere vormen van vervoer en het op elkaar aansluiten van verkeersstromen. Tegelijkertijd maakt onze geografische ligging in een laag en waterrijk gebied het noodzakelijk dat we maximale inspanningen leveren om gevolgen van wateroverlast en extreme weersomstandigheden te voorkomen. Dat betekent onder meer aandacht voor het realiseren van extra waterberging daar waar dat nodig is en een goed onderhoud en beheer van het rioolstelsel. De resultaten van de zogenaamde stresstest worden mede bepalend voor het nemen van de juiste maatregelen.

Een goede en veilige
infrastructuur

Wat willen we bereiken?

- We houden alle kernen veilig bereikbaar voor alle verkeersdeelnemers en opteren daarin verkeersstromen zo veel mogelijk te scheiden. We zorgen voor optimale veiligheid van fietsroutes, onder meer door goede verlichting ervan en in het bijzonder op schoolroutes, en herinrichten 30-kilometerzones waar nodig en gewenst. Hierin hebben we speciale aandacht voor de kwaliteit van de infrastructuur in het buitengebied.
- We gaan door met het oplossen van de top 5 van verkeersknelpunten in West Betuwe en creëren een integrale aanpak van sluipverkeer door de kernen.
- Bij gladheidsbestrijding is extra aandacht voor zorginstellingen en seniorenwoningen.
- We willen het Openbaar Vervoer bereikbaar houden voor iedereen en stimuleren nieuwe vormen van vervoer.
- Er komt een onderzoek naar de mogelijke vestiging van carpoolplaatsen in onze gemeente.
- Er wordt een integraal verkeersbeleid opgesteld met heldere kaders voor verkeerscirculatie (incl. bedrijfswagens) en parkeerregulering om overlast in woongebieden tegen te gaan.
- We verduurzamen het wegenonderhoud met veiligheid als uitgangspunt.
- Er komen laadpalen voor elektrische auto's in iedere kern.

PROGRAMMA 4 ECONOMIE

RUIMTE VOOR ONDERNEMEN

Een sterke lokale economie is van groot belang voor West Betuwe. Landelijke trends hebben hier invloed op, maar zelf kunnen we ook veel doen. De rol van de gemeente kan worden samengevat als voorwaardenscheppend, faciliterend en initiërend. Zo bieden we ruimte voor doorontwikkeling van bestaande

bedrijven. We voeren actieve acquisitie bij het aantrekken van nieuwe bedrijven. Wij zien ons lokale bedrijfsleven en alle ondernemers als een onmisbare partner in ons streven om in 2030 West Betuwe energieneutraal gemaakt te hebben. Daarom houden we in ons vestigingsklimaat rekening met de sociaal-maatschappelijke impact van bedrijven (taalstages of kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), maar ook het duurzaamheidsoogmerk. We stimuleren een goed en gevarieerd winkelaanbod waar het kan.

We stimuleren een
goed en gevarieerd
winkelaanbod

Wat willen we bereiken?

- We nemen de regeldruk voor ondernemers mee in onze QuickScan (hoofdstuk 1).
- We richten een ondernemersloket in voor alle vragen vanuit het bedrijfsleven en zoeken structurele afstemming van het economisch beleid met ondernemersverenigingen en belangenbehartigers.
- Parkmanagement wordt zoveel mogelijk uitgevoerd in samenwerking met de ondernemers.
- We onderzoeken, in samenwerking met ondernemers en gebouweigenaren, de mogelijkheid tot gratis en gereguleerd parkeren in de hele gemeente.
- In ons vestigingsbeleid richten we ons op innovatieve bedrijven en innovatielabs. Ook duurzaamheidsaspecten vinden wij belangrijk. Revitalisering van bestaande bedrijventerreinen heeft prioriteit boven uitbreiding.
- Er worden goede verbindingen gelegd tussen bedrijven en het (praktijk) onderwijs in de regio.
- We stellen een leegstandsverordening op om leegstand van (winkel)panden tegen te gaan.
- We realiseren samen met de regio Breedband in het buitengebied en creëren optimale mobiele bereikbaarheid in heel West Betuwe.
- De agrarische sector krijgt de ruimte om economisch-verantwoord te ontwikkelen. Dit leggen we vast in de op te stellen omgevingsvisie.
- Er komt een breed onderzoek naar de Winkeltijdenverordening, waarbij we koersen op bekendwording van de resultaten in 2021.

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS

Onderwijs vervult
een belangrijke rol in
het versterken van
verbondenheid

VERTROUWEN IN DE TOEKOMST

Ieder kind in West Betuwe moet met vertrouwen de toekomst tegemoet kunnen zien en uitzicht hebben op een baan. Het aanbod en de kwaliteit van het hier aanwezige onderwijs moet zich daarop richten. Ook vervult onderwijs een belangrijke rol in het versterken van verbondenheid tussen mensen en in de kernen. Daarom investeren we in het tegengaan van taal- en sociaalemotionele achterstanden bij kinderen en realiseren we goede verbindingen met het cultuuraanbod en het bedrijfsleven. In het kader van energieneutraal 2030 richten we ons op de verduurzaming van schoolgebouwen.

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met schoolbesturen behouden we zoveel mogelijk de scholen en voorschoolse voorzieningen in onze kernen.
- We stellen een ambitieuze onderwijshuisvestingsverordening op met de schoolbesturen, waarmee we bestaande schoolgebouwen versneld kunnen renoveren en verduurzamen.
- Er komt een VVE/OAB-Convenant waarin doorgaande leerlijnen van voor naar vroegschoolse voorzieningen worden gewaarborgd, bij voorkeur binnen brede scholen. Er zijn korte lijntjes tussen Team Sociaal, Leerplicht, Jeugdarts en de Schoolmaatschappelijk werker.
- Bibliotheekvoorzieningen houden we in stand, waarbij de verbinding naar de onderwijspartners wordt gelegd. Binnen het Convenant Laaggeletterdheid blijven we investeren in het terugdringen van laaggeletterdheid en het stimuleren van digitale vaardigheden.
- Vanuit het oogpunt van leefbaarheid en preventie zijn er goede verbindingen tussen scholen en het lokale cultuur- en bewegingsaanbod.
- We koppelen (praktijk)onderwijs aan het lokale bedrijfsleven (RW-POA).

PROGRAMMA 6 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

IEDEREEN DOET MEE

Sport en Cultuur dragen bij aan de gezondheid en het welzijn van jong en oud. Wij vinden het daarom belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd kennis maken met bijvoorbeeld muziekbeoefening en andere culturele uitingsvormen. Daarnaast is het van wezenlijk belang dat kinderen voldoende bewegen. We willen dan ook een JOGG-gemeente zijn (Jongeren op Gezond Gewicht). Hierin zoeken wij de verbinding met het onderwijs en de combinatiefunctionarissen van de lokale Welzijnsorganisatie.

Sport en cultuur vormen ook een onmisbare pijler van ons verenigingsleven.

De diverse verenigingen stimuleren de sociale cohesie tussen mensen. Door evenementen te organiseren vergroten zij de betrokkenheid en leefbaarheid in en tussen de verschillende kernen. Die functie van het verenigingsleven willen wij behouden en daarom stimuleren we dat het cultureel erfgoed en de bestaande culturele activiteiten in de kernen behouden blijven.

Niet alleen onze eigen inwoners, maar ook gasten willen wij laten genieten van al het mooie dat onze gemeente te bieden heeft. Door in te zetten op recreatie en toerisme bieden we een volwaardig en divers aanbod aan vrijetijdsbesteding en bevorderen we hiermee tegelijkertijd de lokale economie en werkgelegenheid. Hierin zoeken we de verbinding met onze land- en tuinbouw en uiteraard hebben we daarbij aandacht voor de kleinschaligheid van de kernen van onze gemeente.

Diverse verenigingen stimuleren de sociale cohesie tussen mensen

Wat willen we bereiken?

- Vergunningsprocedures worden vereenvoudigd en er komt een flitsvergunning voor bestaande, terugkerende evenementen die hun levensvatbaarheid al hebben bewezen. De eindtijd ervan wordt verruimd naar 02.00 uur, met in de APV aandacht voor de voorafgaande afbouwcyclus.
- Er komt een harmonisatie en herziening van het subsidiebeleid, die gericht is op de doelmatigheid van de subsidieontvanger: hun activiteit moet bijdragen aan de leefbaarheid van West Betuwe, gericht zijn op kwetsbare doelgroepen of bijdragen aan een energieneutraal West Betuwe

in 2030. In de herziening is aandacht voor de (veranderende) lastendruk van verenigingen en voor ambtelijke ondersteuning in de bewustwording en aanvraag van subsidiemogelijkheden (gemeentelijk, provinciaal en landelijk).

- Via prestatieafspraken ondersteunen we het Cultureel Platform West Betuwe.
- Sportvoorzieningen in de kernen blijven zoveel mogelijk behouden, waarbij we investeren in verduurzaming en toegankelijkheid van accommodaties met multifunctioneel gebruik. Verenigingen met vastgoed krijgen de mogelijkheid om een lening af te sluiten bij de gemeente om hun accommodatie te verduurzamen.

- We stimuleren dat alle (jonge) inwoners van West Betuwe een zwemdiploma hebben.
- Er is een gezamenlijke aanpak van het onderwijs en de welzijnsorganisatie om cultuur-, sport- en muziekonderwijs bereikbaar te maken voor jeugd en jongeren en daarin de verbinding te leggen met de verenigingen in de gemeente. Het Jeugdfonds Sport & Cultuur wordt gepromoot om dit onderwijs mogelijk te houden voor minima.
- West Betuwe, liggend in de rivierdelta, staat als agro-toeristische gemeente op de kaart en heeft om dit te bereiken een visie op gebiedsmarketing met uitvoeringsprogramma.
- We breiden wandel- en fietsroutes uit, gekoppeld aan goed structureel onderhoud.
- We zetten in op recreatie die past bij een plattelandsgemeente als West Betuwe. Het aanbod aan vrijetijdsbesteding in de vorm van proeverijen, theetuinen,

thema-boerderijen, speelplekken, B&B 's en minicampings blijft behouden en wordt gestimuleerd.

Wij ambiëren meer mogelijkheden voor kleinschalige (verblijfs)recreatie, maar permanente bewoning ervan wordt tegengegaan. Initiatieven langs de Waal worden gekoppeld aan de Dijkversterkingsprojecten TIWA en GOWA.

- De toeristenbelasting blijft behouden, met daarin differentiatie naar verblijfstype. De opbrengsten worden ingezet ten behoeve van de toeristische sector (zoals het onderhoud van het Fietsroutenetwerk), in overleg met recreatieve ondernemers.
- In afstemming met Waterschap Rivierenland wordt de inrichting en gebruik van de Lingelandjes geharmoniseerd en herijkt. We realiseren algemene toegang tot de Linge (bijvoorbeeld via strandjes of steigers) voor iedere kern in West Betuwe die daaraan gelegen is.

PROGRAMMA 7 SOCIAAL DOMEIN

OVERZICHTELIJK, EFFICIËNT EN TOEGANKELIJK

Het is van het allergrootste belang voor inwoners dat hun gezondheid en welzijn in orde zijn. Wij zetten zorg en welzijn in om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredzaam te houden. Soms lukt dat niet vanzelf. Op dat moment gaan we samen met de betrokkenen, hun naasten en hulpverleners op zoek naar een passende oplossing met daarbij de opstelling van een maatwerk zorg- en ondersteuningsplan. We hebben daarin aandacht voor kwetsbare doelgroepen als eenzamen, ouderen en mensen met schulden of in armoede, maar vergeten de mantelzorgers om hen heen niet. Het Team Sociaal is daarbij het loket voor alle vragen op het gebied van hulp en ondersteuning.

We streven ernaar om het zorg- en welzijnsaanbod overzichtelijk, efficiënt en toegankelijk te maken. Hiervoor is sociale cohesie essentieel. Voor een goede sociale en culturele infrastructuur zijn in onze kernen het verenigingsleven, scholen, dorpshuizen en kerken onmisbaar. Daarom verdienen zij ondersteuning ten behoeve van het voortbestaan van hun activiteiten.

Tegelijkertijd willen we dat kernen meer zeggenschap krijgen over de eigen leefomgeving en bieden we ruimte aan leefbaarheidsinitiatieven. Dit kan op verschillende manieren: via initiatiefnemers, spreekbuizen, dorpsraden, wijkverenigingen, dorpsplanwerkgroepen of andere verenigingen en stichtingen. Hierin beogen wij maatwerk per kern, mits kernen de initiatieven aantoonbaar breed ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

- West Betuwe blijft een inclusiegemeente: in onze gemeente telt en doet iedereen mee!
 - Er komt een integraal, preventief en (re)actief jongerenbeleid om hiermee verslaving tegen te gaan en participatie in leefbaarheid te stimuleren. Dit wordt gerealiseerd met maatschappelijke partners, ouders en scholen.
 - We ondersteunen vrijwilligers- en welzijnsorganisaties bij de spoedige en zorgvuldige integratie van statushouders én bij de ondersteuning en respijtzorg voor mantelzorgers. Daarbij voorkomen we versnippering van het welzijnsaanbod.
 - Er vindt actieve monitoring plaats van de kosten en de resultaten van geleverde zorg. Dit gebeurt ook bij de inkoop- en aanbestedingsprocessen in het sociaal domein, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarbij zetten we in op duurzaam (her)gebruik van hulpmiddelen.
 - Gebiedsmakelaars zorgen voor het pragmatisch en preventief oplossen van collectieve vraagstukken binnen het sociaal domein en jagen de sociale cohesie, medezeggenschap in de kernen en actieve betrokkenheid van inwoners daarbij aan.
- We stellen 10.000 euro per jaar per kern beschikbaar om quick-wins en 'laaghangend fruit' uit het bidbook te realiseren of andere breedgedragen initiatieven uit te voeren. Restanten van dit kernenbudget vloeien niet terug in de Algemene Reserve maar blijven behouden voor (kernenoverstijgende) leefbaarheidsinitiatieven. Daarvoor stellen we met de gebiedsmakelaars heldere kaders op.
 - Waar mogelijk clusteren we zorgvoorzieningen in woon-servicezones.
 - Er vindt OZB-compensatie plaats voor dorpshuizen (huiskamers van onze kernen) met een aantoonbaar breed maatschappelijke inzet (via bijvoorbeeld open eettafels).
 - We scheppen via de APV duidelijkheid voor de dorpshuizen over het verschil tussen commercieel en para-commercieel gebruik.

PROGRAMMA 8 VOLKSGEZOND- HEID EN MILIEU

BALANS TUSSEN WONEN, WERKEN EN RECREËREN

Het landschap van West Betuwe is uniek en één van de pijlers waarmee wij de leefomgeving willen ontwikkelen. Het begint met het nog meer bewust maken van en koesteren door inwoners en ondernemers van hoe mooi het hier is. We herstellen waar mogelijk de natuurwaarden in de kernen en het buitengebied. Samen zoeken we naar een balans tussen wonen, werken en recreëren in dit landschap. Dat hierin de land- en tuinbouwsector een belangrijke rol speelt, is duidelijk.

Koester hoe mooi het
hier is

Ook voor de toekomst heeft West Betuwe een verantwoordelijkheid om binnen haar gemeentegrenzen de kwaliteit van de leefomgeving op niveau te houden. Daarom streven wij ernaar dat de hele gemeente in 2030 energieneutraal is. Dit doen we samen met inwoners, bedrijven, energie- en woningcorporaties, scholen en maatschappelijke organisaties. Hiervoor hanteren we een actieve lobby voor (duurzaamheids)subsidies vanuit Provincie en Rijk om veel te kunnen realiseren. Daarbij focussen we op innovatieve, alternatieve energiebronnen, meer dan op windmolens, waarbij we toetsen op haalbaarheid, kosten en baten en het draagvlak onder inwoners.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door schoolgebouwen te renoveren en te verduurzamen en zonnepanelen te leggen op gemeentelijk vastgoed. De concrete maatregelen die we voor ogen zien, staan zoveel mogelijk benoemd in de daarop betrekking hebbende hoofdstukken.

Wij streven ernaar dat de hele gemeente in 2030 energieneutraal is

Wat willen we bereiken?

- We stellen een realistisch en integraal uitvoeringsplan Energietransitie op, waarbij we de bestaande transitieplannen op elkaar afstemmen en integreren. In de loop van 2019 wordt dit uitvoeringsplan als een routekaart 2019 - 2022 aan de gemeenteraad aangeboden.
- Inwoners en bedrijven worden actief geadviseerd over energiebesparende maatregelen. Bij de plaatsing van zonnepanelen in onze gemeente is de prioriteit gericht op plaatsing op dakoppervlak boven plaatsing op (landbouw)grond. Er wordt hierbij gekeken naar slimme combinaties, zoals de aanpak van asbestdaken.
- De zwerfvuil-opruimacties in onze gemeente worden gecontinueerd.
- We investeren in natuurbewustwording en natuureducatie via educatieve tuinen, struinroutes in de uiterwaarden en informatieborden.
- Er komt een harmonisatie van het begraafplaatsenbeleid, waarmee we begraven betaalbaar willen houden voor onze inwoners. Dit doen we door de kosten van een deel van het groenonderhoud op begraafplaatsen en oude niet meer gebruikte begraafplaatsen niet te dekken uit het beheerplan begraafplaatsen. We onderzoeken de mogelijkheden voor natuur-begraven.
- Het VAB-beleid wordt aangepast zodat mogelijke extra woningbouw een plaats krijgt in de kern of op een andere daarvoor geschikte locatie. Goede landschappelijke inpassing van (agrarische) gebouwen wordt gehandhaafd om daarmee acceptatie van grote(re) gebouwen te bevorderen, ook op bedrijven terreinen.
- Het maaibeleid wordt geharmoniseerd: hierin wordt het broedseizoen gerespecteerd en is er aandacht voor de verkeersveiligheid en de gezondheid bij het maaien van de bermen.
- We zoeken naar mogelijkheden om de biodiversiteit in West Betuwe uit te breiden.

PROGRAMMA 9 VOLKSHUISVES- TING, RUIMTE- LIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

BETAALBARE EN DUURZAME WONINGBOUW

De gemeenten in regio Rivierenland hebben afspraken gemaakt met de provincie Gelderland over de hoeveelheid te bouwen woningen. Door deze afspraken en de uitvoering ervan is er in principe geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Toch leeft er onder veel inwoners in West Betuwe de wens om naar behoefte en omvang van de verschillende kernen meer betaalbare en duurzame huur- en koopwoningen te bouwen. Wij zien woningbouw als een investering in de kwaliteit van de leefomgeving en maken ons sterk om in

gesprek met de provincie nieuwe afspraken te maken over het huidige regionale woningbouwprogramma, hierin te anticiperen op de Nationale Woonagenda en het woningbouwprogramma aan te passen aan de wensen die er leven. Bij dit alles hebben we uiteraard aandacht voor de planvorming die al op verschillende plaatsen is ingezet en de lopende (financiële) verplichtingen.

**Bouwen naar behoefte in
de kernen**

Wat willen we bereiken?

- We voegen de drie huidige woonvisies samen en zoeken naar mogelijkheden deze versneld uit te voeren. Nieuwbouwprojecten moeten aansluiten bij de lokale behoefte.
 - We houden wonen betaalbaar door plaatsing van Tiny Houses op geschikte locaties en door creatief om te gaan met de omvorming van oude wooncomplexen en bedrijfsgebouwen voor eenpersoonshuishoudens en jongeren en kwetsbare doelgroepen als statushouders, slachtoffers van huiselijk geweld, en (ongewenst) zwangere vrouwen. Bij nieuwbouwprojecten willen we een significant percentage sociale woningbouw (huur en koop), rekening houdend met de behoeften van de verschillende kernen.
 - Beschikbare Rijkssubsidie wordt ingezet voor innovatieve en duurzame woningbouw.
 - Startersleningen en duurzaamheidsleningen worden gecontinueerd en de invoering van doorstroamleningen wordt onderzocht.
- Collectief Particulier Ondernemerschap (CPO) wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.
- Er komt beleid voor de huisvesting van seizoenarbeiders en arbeidsmigranten, voor kort- en langdurig verblijf, in afstemming met de regiogemeenten. Daarbij houden we rekening met de grootte van de kernen. De arbeiders worden bij voorkeur bij de werklocatie gehuisvest.
 - In de omgevingsvisie West Betuwe wordt de verbinding gelegd met het Sociaal Domein (iedereen moet in een wijk kunnen wonen ongeacht zijn beperking of achtergrond) en met stimulering van leefbaarheid (voldoende speelmogelijkheden bij nieuwbouwprojecten).
 - Bij alle planvorming op het gebied van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing gaan we qua proces nu al denken en handelen in de geest van de nieuwe Omgevingswet.

Structureel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven

PROGRAMMA 10 FINANCIËN

FINANCIËLE HUISHOUDING OP ORDE

Wij zorgen dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft. Er ligt een aantal forse ambities op het gebied van dienstverlening, duurzaamheid en binnen het fysieke en sociale domein. Om die op kortere of langere termijn waar te kunnen maken is financieel gezien een solide en behoudende begrotingsdiscipline een harde voorwaarde. Tegenvallers worden binnen de begroting opgevangen en er is een structureel evenwicht tussen inkomsten en uitgaven.

Wat willen we bereiken?

- We streven naar een gelijkblijvende lastendruk voor inwoners en bedrijven in de periode 2019 - 2022, exclusief inflatiecorrectie.
- Er wordt geen geld geïnvesteerd in prestigieuze projecten waarvan nut en noodzaak vooraf niet zijn aangetoond.
- Binnen de begroting worden structurele lasten gedekt met structurele middelen.
- Er komt inzicht in de omvang en het beheer van het gemeentelijk vastgoed en de hieraan verbonden structurele lasten. Op basis daarvan wordt een toekomstvisie opgesteld over hoe hier verder mee om te gaan.
- De gemeente biedt transparantie over wat de gemeente met haar geld doet en presenteert dit op een toegankelijke wijze via infographics.

The background of the page is a vibrant green color. It features several large, overlapping, organic shapes in various shades of green, ranging from a light lime green to a dark forest green. These shapes are irregular and fluid, resembling leaves or abstract forms. They are scattered across the upper and middle portions of the page, creating a layered, textured effect.

COALITIEAKKOORD 2020 - 2022

SAMEN VERDER BOUWEN
COALITIEAKKOORD 2020 - 2022

GEMEENTE

WEST
BETUWE